

**Nationellt Stödprogram 2017 LÄGESRAPPORT
2018.01.17**

PRESENTATION ÄRENDEHANTERING 2017

Beviljade tillträden

12 ansökningar om tillträde för 11 kvinnor och tre (senare fyra) barn beviljades. Alla var utsatta för sexuell exploatering. Det var 5 certifierade aktörer som ansökte om tillträde och insatser. En av kvinnorna kom inte att få någon insats av programmet då hotbilden var så stor att polisen i det land hon varit utsatt förlängde och förstärkte skyddet (svensk medborgare utsatt i annat EU-land).

Kvinnorna kom från:

Sverige 2

Albanien 2 (varav med 1 medföljande barn + gravid som fötts)

Nigeria 1 (varav 1 medföljande barn)

Guinea 1 (varav 1 medföljande barn)

Bulgarien 1 (varav 1 barn i hemland)

Moldavien 1

Rumänien 1

Ukraina 1 (varav ett barn i hemland)

Afghanistan 1

Montenegro 1 (varav ett barn i hemlandet)

totalt 12 kvinnor och 4 barn har beretts tillträde

Beviljade insatser

7 vuxna och 1 barn har erhållit 30 dagar

2 vuxna och 2 barn har erhållit 90 dagar

9 punktvisa stödinsatser har beviljats till 5 vuxna

5 punktvisa integrationsinsatser har beviljats 3 vuxna

totalt 23 insatser har beviljats inkl. tre barntillägg

Barn

Två kvinnor var gravida när de ansökte om tillträde och ett barn har fötts under 90 dagarsinsatsen. En kvinna har blivit gravid under året.

En ung kvinna i programmet har ett barn i hemlandet (som står under hot av människohandlarna, kvinnans pappa och den man hon var bortgift till). Beroende på hur man ser det finns det nu 4 barn i Sverige med sin mamma inom programmet, och två barn som kommer att födas 2018. Och tre barn finns i hemland.

Allmänt om ärenden

NSP tar in en initial behovsbedömning och gör därmed en bedömning om det handlar om ett offer för människohandel och vilka behov hon har och hur den certifierade aktören kan uppfylla de rättigheter offer för människohandel har enligt gällande internationella dokument som Sverige ratificerat. Se mer information programöversikten.

De ärenden som inkommer är ofta väldigt sårbara unga kvinnor som står under hotbild av människohandlarna som de ofta på olika sätt dessutom har en beroenderelation. Kvinnorna har låg utbildning och kan också vara analfabeter. Det har ofta förekommit mycket våld både under och innan människohandeln/prostitutionen, och nästan regelmässigt olika former av könsrelaterat förtryck som hedersvåld, bortgifte eller våldtäkt men även incest följt av förskjutning från familjen. Homosexualitet och skilsmässa kan också leda till förskjutning av familj och därför även samhälle, erfar vi i dessa ärenden. Stigmatiseringen bidrar till att riskera kvinnornas liv och hälsa.

Situationen för de som ska ge hjälp är ofta mycket komplex med en asylsökningprocess, människohandlare som kontaktar offren och pressar på familj, kvinnorna är traumatiserade, har behov av vårdinsatser efter sviterna av handeln, är mödrar och i bland gravida. Samtidigt är det kvinnor som visar stor handlingskraft och själva sökt hjälp och visar stor vilja att förändra sina liv. Hindren att få hjälp via samhället är inte endast att de pga av rädsla för sina egna och sina närmastes hälsa och liv inte vågar delta i en rättsprocess, utan att de inte heller *kan* alltid, då de ofta utsatts i hemland och på

vägen till Sverige men inte i Sverige. Resultatet är att de är väldigt utsatta, väldigt sårbara och väldigt rädda att skickas hem men omfattas inte av samhällets stöd utan är beroende av civilsamhällets. De har rättigheter som de har svårt att få om inte via NSP, eftersom som samhällets entry till hjälp till offer för människohandel är den formella identifiering som endast kan göras genom en anmälan till polis. Flera vågar eller kan inte ens ingå i Återvändandeprogrammet. Att få asyl är deras stora hopp för att kunna starta om sina liv och ge sina barn trygghet.

Viktigt att framhålla att de allra mest utsatta inte alltid är tredje lands medborgare, utan att det även är ett antal väldigt fattiga unga kvinnor från EU-land som behöver stöd och vägledning för att kunna undvika att hamna i prostitution inom EU. Fattigdom i kombination med stor försörjningsbörda leder ofta kvinnorna in i prostitution i hemlandet och exploatering vidare in i sexhandeln inom EU. Incitamenten för att göra en polisanmälan kan vara få, dels pga av hot mot familj men också för risken att stigmatiseras om det blir känt i hemlandet att kvinnan befunnit sig i prostitution. Fokus för hjälpgivarna ligger då på att undvika re-trafficking och arbeta med empowerment och alternativ försörjning.

Anmärkningsvärt är att vi i programmet ha berett tillträde till två svenska kvinnor som alltså av olika anledningar inte kunnat få stöd via samhället. Det ena fallet handlar om en svenska utsatt för människohandel i annat EU-land som ville komma hem för att stöd men inte kunde få det av den kommun där hon senast var skriven (ärendet inleddes redan 2016), och senare visade det sig var så pass förföljd och hotad att det inte gick att ge skydd genom NSP i Sverige; det andra om en svenska som av olika anledningar bytte vistelsekommun, i gapet emellan stod utan stöd från samhället. Att det finns luckor på olika sätt som uppstår mellan kommuner är tydligt. Det var i ett fall genom att flytta en kvinna från en mindre kommun till en större som hon plötsligt kunde omfattas av stödsatser bekostade av kommunen, dessvärre innebar det för barnet en otrygg flytt och minskat stöd.

Totalt har 11 kvinnor och 4 barn och fått direkt stöd via programmet NSP, sammantaget 23 olika insatser har bekostats, inkluderat tre barntillägg. En kvinna har fått hjälp men inte behövt någon insats i Sverige, som inneburit att ansökan om att få kostnad täckt.

Det finns ett barn i hemlandet som vi vet står under hot och två som befaras leva under umbärande. Därutöver är flera familjemedlemmar till de kvinnor som finns i programmet involverade i handeln, som förövare eller som hotade av förövarna. Det är således komplext. Flera ytterligare insatser har även finansierats och erbjudits direkt av hjälpgivande organisation. NSP kompletterar men kan inte täcka alla kostnader för ens de som beviljas tillträde, utan endast underlätta för aktörerna att kunna ge fler hjälp.

Fler hjälpta av NSP

NSP har också gett hjälp till flera olika personer utsatta för människohandel och prostitution, men som inte haft anledning att få tillträde och någon ersättning för att erhålla NSPs stödsatser inom ramen för programmet.

En ung kvinna utsatt för människohandel har en minderårig syster som bevittnat människohandeln och som fått hjälp av NSP med yttrande för att som vittne om möjligt beredas att stanna.

En annan kvinna med två barn inom Plattformens nätverk, har fått information och hjälp med yttranden för att överklaga avvisningsbeslut efter ha levt som papperslös i Sverige närmare sju år.

Ett par som jagas av människohandlarna båda två och där kvinnan (som utsatts för människohandel men "räddats" av sin man) var gravid erbjöds på förfrågning av MIG att kunna få bo i egen utslussningslägenhet och erhålla stöd, men detta blev av olika anledningar inte aktuellt.

En man utsatt för människohandel och tvångsarbete slussades på förfrågning från landets ambassad till FAs boende för män, men det ansöktes aldrig om tillträde till programmet.

En ung rumänsk kvinna vill inte polisanmäla utan återvända hem direkt till mamma och dotter.

Regionkoordinator förmedlade ärendet och hon fick hjälp via programmet med kontakt i hemlandet.

En kvinna avvisades direkt efter avtjänat fem-årigt straff (som egentligen nog var ett brott hon människohandlats att begå) och fick på kort varsel hjälp att bli mött av screenad NGO och erhålla fortsatt kontakt i hemlandet.

En annan kvinna påträffades innan hon hann utsättas för människohandel och kunde därför inte tas upp i Återvändandeprogrammet utan fick hjälp via NSP att få kontakt som följde upp i hemlandet.

Utanför programmets formella tillträde har NSP således gett hjälp och information till ytterligare 6 kvinnor, 2 män samt 3 minderåriga fått hjälp. Minst ett barn i hemland lever under ovissa omständigheter.

Albanien 1 man och 2 kvinnor (varav en gravid) och 1 minderårig flicka

Nigeria 2 kvinnor

Rumänien 1 kvinna (med 1 barn i hemlandet)

Kazakstan 1 kvinna (och 2 medföljande barn)

Marocko 1 man

6 kvinnor, två män och 1 flicka samt 2 medföljande barn

Sammantaget har NSP varit behjälplig med att ge information om rättigheter och möjligheter till stöd, att hjälpa till med säkert återvändande och inkomma med yttrande i asylärenden om rättigheter och behov hos offer för människohandel, deras barn samt vittnen till människohandel i enlighet med de konventioner och direktiv som Sverige ratificerat. Detta har varit insatser inom ramen för samordnarens uppdrag som inte belastat budgeten för kostnader för stödinsatser.

Asylfrågor

Förnyelse av pass har varit uppe två gånger. Yttrande i asylprocessen har avgetts i olika stadier för kvinnor inom programmet, och för kvinnor som är boende hos även under annan finansiering inom Plattformens nätverk.

I ett fall har avvisningsbeslut och överklagan inte lett framåt utan kvinnan med 2 barn varav ett fött i Sverige lever nu med verkställighetsbeslut. Ett annat ärenden med en kvinna med två barn från tredje land som levt länge papperslös och fått stöd direkt av en organisation i Plattformens nätverk blev det avslag på överklagan av avvisningsbeslut.

Två ärenden har resulterat i att kvinna med barn fått PUT. Det ena var uppe i Europadomstolen för att inte bli hanterat som Dublin. Det andra var ett avvisningsbeslut som inte verkställdes som efter integrationsinsatser kunde bli ett arbetstillstånd och sedan PUT. Och som framkommer ovan är flera fall inte avslutade utan kommer drivas vidare.

Det har skrivits yttranden i sex ärenden gällande totalt fem kvinnor och sex barn. Två förnyelse av pass har efterfrågats.

Totalt har NSP hjälpt 27 personer; 18 kvinnor, 2 män och 7 barn (ytterligare 3 barn till offer för människohandel finns i hemländer). Av dessa har 11 kvinnor och 4 barn fått insatser som inneburit att den certifierade aktören beviljats medel för att täcka insatserna. Stöd till boenden och samarbetspartners ges regelbundet. En rad utåtriktade aktiviteter har genomförts, se nedan.

GENOMFÖRDA AKTIVITETER

- 15/9 Workshop för personal på boende. Ärendehantering + frågor till sakkunniga, heldag. Matinköp.
- 11/10 Utbildning 4 personer från 4 boenden. Utbildning Traumamedvetet bemötande barn. Rädda Barnen heldag. Kostnadsfritt.
- 18/10 Anti-Trafficking Day. Öppen eftermiddag
- Platsbesök på tre boenden.
- Feedback på Noomis utslussningsprogram, feedback på CBSS's TRAM projekt, feedback på FAs Perspectives to Rights, feedback på delar av research design i EU-projektet DESire
- Utbildning kring identifikation för first front volontärer; Läkare i Världen + Cross roads .
- Utbildning om rättigheter och behov av stöd för offer för människohandel; LST Kalmar, LST Växjö, Uppsala universitet, polisens vidareutbildning UU, polisutbildningen Södertörn lärare, Uppsala universitets EU-projekt Victims rights

EKONOMI 2017. RESULTAT: STÖDINSATSER TILL UTSATTA OCH MEDFÖLJANDE BARN

30 dagar (budget: 228 000, 6 vuxna och 1 barn):

Boenden 1: 36 000 SEK plus barntillägg 6000 = 42 000

Boenden 2: 36 000 SEK

Boenden 2: 36 000 SEK

Boenden 2: 36 000 SEK

Boenden 3: 36 000 SEK

Boenden 3: 36 000 SEK

Boenden 4: 36 000 SEK

Totalt: 258 000

resultat 7 vuxna och 1 barn, - 30 000 mot budget, NSP023 är beviljad med restriktion nya medel då hennes ärende löper över året

90 dagar (budget 144 000, 2 vuxna, ett boende tillägg och ett barntillägg):

Boenden 5: + barntillägg 72 000 SEK

Boende 1: + barntillägg 72 000 SEK

TOTALT: 144 000

resultat, 2 vuxna, 2 barntillägg, +/- 0 mot budget

punktinsatser stöd (budget 40 000, 8 insatser à 5000):

Boenden 1: om uppehållstillstånd; advokat, terapi, översättning 17 375 SEK

Boenden 4: gymkort

Boenden 2: borttagning/omgörning taturering ca 12 000 SEK

Boenden 1: resor MIGdomstol, förnyelse av pass, advokathjälp mm. 12 997 SEK

Totalt: 42 372

resultat 9 punktinsatser för 4 personer, -2 372 mot budget

punktinsatser integration (budget 50 000, 5 insatser à 10 000)

Boende 1: om integration; språkcafé, söka arbete, bostad, integrationshjälp 10 000 X 3

Boende 1: boende 3 månader under praktik: 9000 SE

Boende 2: svenskurs: 3970 SEK

Totalt: 42 970

Resultat 5 insatser för 3 personer, +7030 mot budget

SUMMERING stödinsatser: 487 342

Resultat -25 000 mot budget (dock har det inkommit medel från föreläsningar och insamlingar)

I PIPELINE:

Förfrågningar 2017 som ej sökts formellt, men ansökningar som skulle beviljats (om medel funnits):

Boenden 2: event. terapi + event sjukgymnastik, (2 X punktinsats schablon 5000)

Boende 5: Läkarbesök under indragen TUT (1 punktinsats schablon 5000)

Boende 4: Nyansökning om tillträde för 1 asylsökande med hög hotbild i max 30 dagar (36 000 max 30 dagar)

Boenden 1: boende, integration, advokathjälp + nyansökning 1 ungt offer för THB sårbarhetsfaktorer ej medverka polisanmälan 30 dagar (3 punktinsatser integration à schablon 10 000 + 36 000 max 30 dagar)

Förfrågningar som beviljats 2018 med förbehåll medel måste inkomma:

Boende 4: 90 dagar till med boendetillägg, (max 90 dagar + boendetillägg 72 000)

Boende 5: Nyttillträde: punktinsats boende egen ort + punktinsats stöd inför polisanmälan + risk och skyddstillägg + stöd vid snart förstående nedkomst (2 punktinsatser à schablon 5000 + 2 punkt integration à schablon 10 000)

Förfrågningar 2018 som ej sökts formellt, men ansökningar som beviljas om medel finns:

Boende 1: Nyttillträde 30 dagar, sårbar ung kvinna. (36 000)

Boende 2: Tillträde punktinsats tandvård + stöd information rättigheter (2 X 5000)

Boende 4: punktinsats, hjälp asylansökan (1 X 10 000)

Totalt väntar vid årsskiftet ansökningar om 17 insatser till 9 kvinnor med barn om ca 200 000 på besked

NATIONELLT STÖDPROGRAM, Budget projekt 1/3-31/12 2017

Samordning, utveckling

En tjänst 25 % inkl. soc.avgift. 47% i 6 mån. (1 mars – 1 sept.)	134 550
En tjänst 20 % inkl. soc. avgift. 47 % 4 mån. (1 sept - sista dec.)	
Resor, möten, utbildning	3 450

TOTALT SAMORDNING/UTVECKLING: 138 000

STÖDINSATSER TILL UTSATTA OCH MEDFÖLJANDE BARN

Kompletterande första stödinsats inför en eventuell polisanmälan:

6 st max 30 dagar (1200/dag - boende 600 + stöd 600): 36 000 st	216 000
2 st Barn tillägg indirekt utsatta barn (200/barn och dag) max 30 dagar: 6 000 st	12 000
30 dagar	228 000

Kompletterande stöd till asylsökande utanför rättsprocess:

2 st asylsökande plus i 90 dagar (stöd 600): 54 000	108 000
1 st barntillägg asylsök plus (200/dag): 18 000 st	18 000
1 st lilla boendetillägget 600 max 30 av 90 dagar: 18 000 st	18 000
90 dagar	144 000

Kompletterande stöd, insatser som ger värdighet åter utanför samhällets ramar

8 st Punktinsats 5000/insats:	40 000
-------------------------------	--------

Boendets avslutande insatser när utsatt redo stå egna ben

5 st punktinsatser Integration (nyorienteringsfas)/10 000/insats	50 000
punktinsatser kort och lång sikt	90 000

TOTALT STÖDINSATSER 462 000

Intäkter

<u>Medel från LST</u>	600 000
<u>SUMMA Resultat</u>	+/-0

Rapporten sammanställdes av samordnaren Ninna Mörner för presentation den 19 januari 2018 för inbjudna aktörer och samarbetspartners.

